

Köy Enstitüleri

ISSN: 1304-0227

İki Ayda Bir Yayınlanır.

Sayı 36 / Ocak-Şubat 2013

Yönetimden

2013 yılının ilk sayısıyla karşınızdayız... Yeni yıla yaklaştığımız günlerde büyük bir acı yaşadık. Vakfımızın kurucularından, Pazarören Köy Enstitüsü Mezunu, uzun süre Denetleme Kurulu Üyeliği ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Eyyüp Yaşar'ı yitirdik. Yaşar, her şeyden önce bizim için bir yol gösterici, bir ağabey, bir öğretmendi. Onunla çok güzel çalışmaların altına imza attık. Güzel anılarımız oldu... Vakfın bugünlere gelmesinde büyük emeği vardı. Onu unutmayacağız. Bu sayımızda Vakıf Başkanımız Erdal Atıcı'nın onun ardından yazdığı yazıyı yayımlıyoruz...

Yeni yıla yeni bir kitap çıkararak başladık. Abdullah Özkucur öğretmenimizin günü gününe aldığı notlardan yola çıkarak yazdığı **“Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü”** adlı kitabın genişletilmiş 2. Baskısını yaptık. 596 sayfaya ulaşan yapıta; Özkucur'a başta İsmail Hakkı Tonguç, Ferit Oğuz Bayır, Rauf İnan, Hamit Özmenek, Hürrem Arman, Nazif Evren gibi Köy Enstitülerinin kuruluşuna emek veren saygın isimlerin yazdığı mektupları koyduk. Kitapla ilgili gazete ve dergilerde çıkan yazıları ekledik. Özkucur'un seçtiği resimleri de koyarak okuyucunun ilgisini çekecek bir yapıt oluşması için büyük bir imece çalışması yaptık. Şu ana kadar kitabı edinen dostlarımızdan çok olumlu sözler duyduk. Yapıtın eğitim tarihimizin altın kitaplarından biri olacağını düşünüyoruz...

9 Şubat 2012 tarihinde Abdullah Özkucur ve Mustafa Aydoğan öğretmenlerimizin kitaplarıyla ilgili söyleşi – imza etkinliği düzenledik. Etkinliğimize ilgi büyüktü.

26 Şubat 2013 tarihinde Hasan Ali Yücel'i, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesinde bir etkinlikle anıyoruz...

Ülkemiz gündemi sürekli değişiyor. Geçen sayının “Yönetimden” yazısını yazarken, 4+4+4 gibi ülkemizin eğitim dizgesini alt üst eden yasayı çıkararak Bakan olarak tarihe geçecek olan Ömer Dinçer Milli Eğitim Bakanı olarak görev yapıyordu. Son uygulaması olan okullarda serbest kıyafet yönetmeliğini çıkarmış, yönetmeliği bu köşede yayımlayarak görüşümüzü gelecek sayıda bildireceğiz demiştik.

Geçen iki ay içinde Milli Eğitim Bakanı Ömer

Dinçer görevden alındı. Yerine Nabi Avcı Milli Eğitim Bakanı oldu. Nabi Avcı eğitimcilerimize yabancı bir isim değil. 4+4+4 yasası Meclis'te görüşülürken Milli Eğitim Komisyonu Başkanı Nabi Avcı idi. Avcı, kavgalı oturumun da başkanlığını yapmış, muhalefet milletvekilleri salona alınmazken hızlı hızlı maddeleri okutup onaylatmıştı.

Bu nedenle; daha TBMM Milli Eğitim Komisyonunda yasa teklifi muhalefetin doğru dürüst onayı olmadan Genel Kurula sevk edilmişti.

Hepimizin bildiği gibi eğitimi medrese eğitimi-ne dönüştürecek, bunun yanında her aşamasını paralı hale getirecek bu yasa, kamuoyunun ve eğitime taraf olan kuruluşların öneri ve eleştirileri dikkate alınmadan yasalaştırılmıştı. Yine alt yapı çalışmaları olmadığından dolayı 2012 – 2013 öğretim yılı büyük sıkıntılarla başlamış, o sıkıntılar aradan geçen bunca zamana karşı giderilememiştir.

Gazetelerde eğitimdeki sorunlarla ilgili her gün yeni bir haberle karşılaşılıyor. Eğitim dizgemiz Öğretim Birliği Yasası'na aykırı olarak her geçen gün daha da dinselleşmektedir.

Ömer Dinçer tarafından yayınlanan **“Kıyafet Serbestliği Yönetmeliği”** eğitime ideolojik yaklaşımın bir parçasıydı. Yönetmeliğin yayınlanmasından sonra 2012 – 2013 Öğretim yılının ikinci yarısı geçtiğimiz hafta başladı. İlköğretimde öğrencilerin büyük çoğunluğu okul formalarıyla okullarına giderken, liselerde isteyen öğrenciler istediği kıyafetlerle okullarına gittiler. Öğrencilerin bir bölümü **“Ayrımcı bir anlayışa karşıyız. Her öğrencinin kıyafetinin her gün değiştirilmesi mümkün olmadığı için biz formalarımızı giymek istiyor, bakanlığın bu uygulamadan vazgeçmesini istiyoruz.”** dediler...

Doğru söze ne denir... Okul formalarının kaldırılması; okullarda zaten var olan eşitsizliği daha da artıracak. Özellikle yoksul öğrencilerin, zengin yarıtaşları arasında daha da ezilmesine yol açacaktır. Bir tarafta; istediğini alabilen, istediğini giyebilen, istediğini yiyebilen çocuklar, diğer yandan yoksulluk ve açlık sınırının altında maaşlarla yaşama tutunma savaşı veren aileler ve onların mahzun çocukları...

Gelecek sayıda görüşmek üzere...

kevakfi@gmail.com

Köy Enstitülerine Yaklaşım

KÖY ENSTİTÜLERİNDE STAJLAR

..... Köy Enstitüsü

YÜKSEK KÖY ENSTİTÜSÜ
II. Sınıf Öğrencisi
Öğretmenlik Staj Fisi

Öğrencinin			
Ağı, Soyadı	Enstitüde işe Başladığı Tarih	Ayrıldığı Tarih	
A. STAJYERE VERİLEN İŞLER	GÖSTERDİĞİ ÖZELLİKLER		
	Ziraat Başv.	Eğitim Başv.	Mülakat
B. ENSTİTÜDEKİ DURUMU			
1- Öğretmenler Kurulunda			

Türk Dil Kurumunun Türkçe Sözlüğü(1983) staj sözcüğünü şöyle tanımlar: **“Herhangi bir meslek edinecek olan kimsenin geçirdiği uygulamalı öğrenme dönemi”**. Bu tanımda vurgu yapılması gereken sözcük öğrenmenin **uygulamalı** olmasıdır. Bu yazının amacı bir belgeyi dikkate alarak Yüksek Köy Enstitüsünde stajların nasıl yapıldığının örneğini vermek, Köy Enstitüsü öğrencilerinin köy okullarındaki stajlarından söz etmek. Ama daha önce başka bazı benzer kurumlarda uygulamaların nasıl olduğuna dair yaşanmış örnekleri görelim.

İlk örnek 30 yıl kadar öncesinden. Elektrik mühendisi olacak öğrencinin atölye stajı yapması gerek. Okul yönetimi staj yapılacak yer veya kurumun saptanmasını öğrenciye bırakır. Baba tanıdığı bir devlet kurumunun şefine gider. **“Tamam, derler, çocuğun gelip çalışmasına gerek yok. Ay sonunda gelmiş, çalışmış ve başarılı olmuş gibi rapor veririz.”** Baba razı olmaz, ısrar eder. Öğrenci bir ay boyunca gider, çalışır.

İkinci örnek de 30 yıl kadar öncesinden. İnşaat mühendisi olacak büyük bir inşaatı konu alır. Aslında neyi nasıl yapacağını bilmemektedir. Bilen bir yakını **“Bir ay boyunca inşaatta bulunacaksın, gözlemini rapor haline getireceksin”** der. Öğrencinin aklı yatmaz, belki de zor bulur. Bir önceki yıl benzer bir inşaat staj yapmış arkadaşını bulur, konuşur. O genç **“İnşaatta temel kazımından çatı kapanışına kadar geçen sürede yapılan işleri yazacaksın”** der. Kendisi bir önceki arkadaşından aldığı, birkaç değişiklik kendine mal ettiği raporunu örnek olması için verir. Yeni stajyer çok küçük birkaç söylem ve adres değişikliği yaparak raporu yeniden yazar verir. Rapor kabul edilir.

Bir yüksekokulda yabancı dil öğrencileri için staj dedikleri bir ortaokulun bir sınıfına bir kere toptan girip bir öğrencinin ders vermesini izlemekten ibaretti. Bu 50 yıl öncesi yapılan staj uygulamasıydı.

Bir örnek de günümüzden. Elektrik-Elektronik bölümü öğrencisi iki yıl staj yapmalıdır. Bir tanıdığı elektrik malzemesi üreten firmaları dolaşır. **“Peki”** derler ama koşulları vardır. **“Devam istemez, ay sonunda uygun raporu veririz.”** Öyle yapılır.

Fakülte ya da yüksekokul yönetimleri öğrencilerinin staj yerine devam edip etmediklerini, oralarda bizzat çalışıp çalışmadıklarını kontrol etmezler. Belki de üniversite öğrencisinin çıkarını düşünerek uygulamaya katılacağını düşünürler. Böyle düşünürlerse böylece kendi öğrencilerini tanımadıklarını göstermiş olurlar.

Örnekler hep yükseköğrenim düzeyinde. Köy Enstitülerinin yükseköğrenim kurumu olan Yüksek Köy Enstitüsünde de staj zorunluluğu vardı. Yönetmeliğinin 3. maddesi şöyledir: **“Yüksek Köy Enstitüsünde öğrenim müddeti en az üç ders yılıdır. Her yılda dörder aylık iki sömestr**

YÜKSEK KÖY ENSTİTÜSÜ
II. I. İnci sınıf öğrencisi
Öğretmenlik Staj Fisi

Stajyerin
Enstitüde işe başladığı
Ayrıldığı tarih

Ağı soyadı: Hüseyin İşık
Tarih: 7/VIII/1946
Ayrıldığı tarih: 13/IX/1946 akşamı

A. STAJ VERİLEN İŞLER	Ziraat Başv.	EĞİTİM BAŞV.	MÜLAKAT	BASARI DERECESİ
1 - Okutulan dersler:				
2 - Sanat çalışmaları:		İyi görülmüştür.		Enstitünün her çeşit sanat ve büro çalışmalarına dâhil edilmiş ve faydalanmıştır.
3 - Ziraat çalışmaları:	İyidir.	İyi çalıştığı görülmüştür.		Kırsal İhtisas Enstitüsünde faydalanmıştır.
4 - Küme başlığı:	İyidir.	Ziraat ve Sanata verilen gururlarla vakıfından ilgilidir.		
5 - Nöbetçi öğretmenliği:	İyidir.	İyi çalıştır.		Nöbetçi öğretmenliği iyi bir şekilde yerine getirmiştir.
6 - Verilen başka işler:	İyidir.	Eğitim Başv. işlerine yardım.		Kit. odevlerini tatbik etti.
B. ENSTİTÜDEKİ DURUMU:				
1 - Öğretmenler kurulunda				
a) Aktif midir?	Aktifdir.	Aktif.		İşlere bizzat yer alarak katılmıştır.
b) Yeni fikirleri var mı?	Görülmemiştir.	Görülmemiştir.		Otomat olmamasına rağmen işleri katılmasıyla bu durumu önledi.
c) Arkadaşlarının fikirlerine saygılı mı?	Vardır.	Vardır.		Faydalı ve verimli oldu.
d) Kararları kendiliğinden tatbik ediyor mu?	Ediyor.	Ediyor.		
2 - Öğretmenler arasındaki durumu:				
a) Kazandı mı? Sevgi ve saygı?	İyidir.	Sevgi ve saygı kazanmıştır.		İyi bir sevgi muhiti yaratmış, işlerine vakıf olmuştur.
b) Önderliği var mı?	Görülmemiştir.	Görülmemiştir.		
c) Onlara yeni ve ileri fikirler yapıyor mu?	İyidir.	İşlerinde zamanında bulunmuş ve uygundur.		
d) Erken kalkma, topiyan ve işlere zamanında katılması?	İyidir.			

3- Öğrenciler arasındaki durumu ?			
a) İş ve ders dışında onlarla uğraşma, beraber olması?	Görülmemiştir.	İçten ilgilidir onlarla hep beraberdir.	Ağabeylik etti
b) Arkadaşlık, sevgi havası yaratılabildi mi?	Yarınatılmıştır.	İyi yarattı	Onların temizlikleriyle meşgul oldu.
c) Onlara ne gibi iyi özellikler kazandırdı?	Öğrenme, çalışma ve iyi konuşma ve sevme.	Muntazam çalışma	Müzik çalışmaları, bilhassa kitap okuma saatlerine titizlikle katıldı.
d) Onların çalışma, yetiştirme, müzik, oyun eğitimi, temizlik, sağlık durumu, okuma, zamanında kalkma, işe gelme v.düğüyle uğraşma, onları nasıl eğitti?	Temizlik, sağlık eğitimi, iş, sevgi, okuma, zamanında kalkma ve işe gelme v.düğüyle uğraşma.	Müzik ve sağlık işe zamanında gelme durumlarıyla meşgul oldu.	
e) Ne gibi özel ilgi/konulara önem verdi?		gevşeklik ve ağır hareketleriyle	
f) Öğrencileri idare etmekte, öğrenci gruplarına kendine kıyayca kabül ettiren diğerleri onlara iyi örnek yapabiliyor mu?	Yardımcı idi.	takip ve onlarla çalışması ile	
C- ÖZEL DURUMU			
1- Verilen direktif ve emirleri karşı durumu?	iyidir.	yerine getirir ve takip eder	Verilen vazifeleri ri gayet iyi karşıladı. İşinden ayırılmadı.
2- Verilen işlere karşı ilgisi?	iyidir.	İçten ilgi gösterir	Boş zamanlarının okumakla geçirdi
3- Üzerine atıldığı işe bağlılığı?	iyidir.	aldığı işe bağlıdır ve başarılı.	Tertip, düzenli iyidir.
4- Kendiliğinden işi görme ve yaratması?	Görülmemiştir.	verilen işlerde başarılı görüldü	
5- Alet ve eşyaya bakım ve koruması?	iyidir.	Eşyaya korur	
6- Okuma, kendini yetiştirme hevesi?	iyidir.	Kitaba yakın ve okur görür.	
7- Oyulanması, avareliği, bahaneçiliği, gevşekliği?	Yoktur.	Avareliği, sevmesiz	
8- Boş zamanını ne ile geçiriyor?	Okumakla	Okumakla.	
9- Tertip, düzen ve güzelliğe sevgisi?	iyidir.	tertipli ve temiz görür.	
10- Özgürlüğü ve kayda değer başka özellikleri?	Yardımcı ve iyidir.	Öğecidir. Her işi edit tutmasıdır.	
Ziraatbaşı	Yapı ve sanatbaşı	Eğitimbaşı	Müdür.
		Hamit Özmenek	Osman Yalçın

vardır. Yüksek Köy Enstitüsü öğrencisine her ders yılı sonunda meslekleri ile ilgili kurumlarda iki ay staj yaptırılır. Staj sonunda iki ay izin verilir.”

25 Ocak 2013 Uğur Mumcu Anma Adalet ve Demokrasi Haftası, “Köy Enstitüleri Penceresinden Günümüz Eğitimi” etkinliği; soldan: Prof. Dr. Ayşe Baysal, Gül Günözü, Erdal Atıcı

25 Şubat 2013 Nazım Hikmet Kültür Merkezinde “Köy Enstitüleri ve Müzik” etkinliği; konuşmacılar: soldan: Erdal Atıcı, Umut İlkey Kavlak, Cenk Güray

25 Şubat 2013 Nazım Hikmet Kültür Merkezinde “Köy Enstitüleri ve Müzik” etkinliği türkü dinletisi ABİS müzik grubu ve solist Umut İlkey Kavlak

9 Şubat 2013 İki Yüksek Köy Enstitüsü Abdullah Özkucur ve Mustafa Aydoğan'ın son çıkan kitapları için söyleşi: Soldan, Zeliha Kanalcı, Mutahhar Aksarı, Gül Coşkun

Vakfımızdan Haberler

- Vakfımızın 28. Kitabı olan, Abdullah Özkucur öğretmenimizin yazdığı “**Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü**” adlı kitabın genişletilmiş ikinci baskısını yaptık.
- Uğur Mumcu’yu Anma Adalet ve Demokrasi Haftası Etkinlikleri içinde 25 Ocak 2013 tarihinde “**Köy Enstitülüler Penceresinden Günümüz Eğitimi**” adlı bir etkinlik düzenledik. Etkinliği yüksek lisans öğrencisi Gül Günönü yönetti. Konuşmacılar **Prof. Dr. Ayşe Baysal** ve Vakıf Başkanımız **Erdal Atıcı** idi.
- 25 Ocak 2013, saat 20.00’de Ankara Nazım Hikmet Kültür Merkezinde “**Köy Enstitüleri ve Müzik**” konulu “**söyleşi ve dinleti**” etkinliği gerçekleştirdik. Etkinliğin söyleşi bölümünde Vakıf Başkanımız **Erdal Atıcı**, **Cenk Güray** ve **Umut İlkay Kavlak** konuşular. Dinleti bölümünde **ABİS** müzik grubu türkü dinletisi gerçekleştirdi.
- 9 Şubat 2013 tarihinde “**Hasanoğlan Yüksek köy Enstitüsü**” ve “**Gazetelerde Köy enstitüleri**” adlı yapıtlarıyla iki Yüksek Köy Enstitülü **Abdullah Özkucur** ve **Mustafa Aydoğlan** adına Söyleşi ve İmza Etkinliği gerçekleştirdik. Aramızda olan, telefon eden, ya da ileti gönderen tüm dostlarımıza çok çok teşekkür ediyoruz...
- Ankara’da demokratik kitle örgütleriyle “**3 Mart 3 Devrim Yasası Yurttaş Buluşması**” etkinliğinde Tandoğan’da birlikte olacağız.
- Eğitim-Sen’in öncülük yaptığı ve birçok demokratik kitle örgütüncü de desteklenen yeni “**YÖK Yasa Tasarısı**”na karşı basın açıklamalarına destek verdik.
- 26 Şubat 2013 tarihinde A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesiyle birlikte “**Hasan-Ali Yücel Anma Etkinliği**” yapıyoruz. Etkinliğin açılış konuşmalarını Vakfımız Başkanı **Erdal Atıcı**, A. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dekanı **Prof. Dr. Ayşe Çakır İlhan** ve Ankara Üniversitesi Rektörü **Prof. Dr. Erkan İbiş** yapacak. Konuşmacılar: Öğretim Görevlisi **Zekeriya Kaya**, **Özlem Turan**, **Ali Kınacı** ve **Prof. Dr. Sedat Sever...**
- **22 – 31 Mart 2013** tarihleri arasında Ankara Atatürk Kültür Merkezinde yapılacak olan Ankara Kitap Fuarı katılıyoruz. Kitapları sergilediğimiz kitap sergi yerimizde imza etkinliği de düzenleyeceğiz...
- 14 Şubat 2013, Sercan Ünsal (Niyazi Ünsal’ın oğlu), Erdal Atıcı, Abdullah Özkucur, ve Mustafa Aydoğlan; İzmir’de yaşayan ve Ankara’ya oğlunun yanına ziyarete gelen Mustafa Ünüvar’ı ziyaret ettiler. Kendisiyle canlı tarih çalışması yapıldı.

9 Şubat 2013 İki Yüksek Köy Enstitülü Abdullah Özkucur ve Mustafa Aydoğlan’ın son çıkan kitapları için söyleşi: Soldan Abdullah Özkucur, Mustafa Aydoğlan

9 Şubat 2013 İki Yüksek Köy Enstitülü Abdullah Özkucur ve Mustafa Aydoğlan’ın son çıkan kitapları için söyleşi ve imza sonrası katılan dostlarımızın bir bölümüyle

9 Şubat 2013 İki Yüksek Köy Enstitülü Abdullah Özkucur ve Mustafa Aydoğlan’ın son çıkan kitapları için söyleşi ve imza etkinliğine katılan dostlarımızın bir bölümü...

14 Şubat 2013, Ankara’ya gelen Mustafa Ünüvar’ı ziyaret ettik... Soldan ön: Erdal Atıcı, Abdullah Özkucur, Mustafa Ünüvar, Mustafa Aydoğlan. Arkada: Emre Ünüvar (torun), Raşit Ünüvar (oğlu)

Bize Gelen Kitaplar

1. Necati Cebe “Hem Nalina, Hem Mihına! Taşlamalar” 40 adet.
2. Nihat Eren “Kelebek ve Tırtıl” (Şiir)
3. Tahsin Yücel “Umuda Yolculuk-Ütopya”
4. Enver Önder “Duvarın Öbür Yüzü”

Bağışlarınız için;
Posta Çeki No: 524699
Ziraat Bankası Kızılay Şubesi:
IBAN: TR420001000685390292475003

BÜLTENİMİZ
CAN MATEMATİK YAYINLARI TARAFINDAN
ÜCRETSİZ BASILMIŞTIR, KATKILARINDAN
DOLAYI SAYIN ŞAHİN GÜNER TAHAN'A
TEŞEKKÜR EDERİZ.

Yitirdiklerimiz

1. İsmail Erdemir: (1929- 17.10.2012) Pazarören Köy Enstitüsü 1949 yılı mezunu, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü(1966), Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü(1969)
2. Eyüp Yaşar: (1928–27.12.2012) Pazarören Köy Enstitüsü 1947 yılı mezunu. Kurucu üyemiz, Yönetim Kurulu Başkan Vekilimiz.
3. Remzi Taşçı 1927- 23.12.2012) Kızılçillu Köy Enstitüsü 1944 Yılı mezunu (M.Gazalci'nin Kayınpederi)
4. Mehmet Kahvecioğlu: (30.12.2012) Aydın-Ortaklar Köy Enstitüsü ve İlköğretmen Okulu öğretmen- yöneticisi, Isparta-Gönen İlköğretmen Okulu Müdürü
5. Emin Güner: (1916- Aralık 2012) Gazi Eğitim Enstitüsü mezunu, Pazarören ve Gököy Köy Enstitülerinin ve Bandırma Orta Okulunun emekçisi
6. Osman Sarıkaya: (31.12.2012) Düziçi Köy Enstitüsü 1949 yılı mezunu, değişik illerde İlköğretim Müfettişliği yapmıştır.
7. Nuri Torun: (1930- 26.01.2013) Kars-Cilavuz Köy Enstitüsü 1949 yılı mezunu
8. Mehmet Ali Çığsar: (19.01.2013) Düziçi Köy Enstitüsü 1944 yılı mezunu
9. Bekir Ünlü (Emekli Öğretmen) 15.02.2013 (Harun Ünlü'nün Babası)

KÖY ENSTİTÜLERİ VE ÇAĞDAŞ EĞİTİM VAKFI

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

ARAMIZDAN AYRILIŞININ 52. YILINDA
 AYDINLANMACI MİLLİ EĞİTİM BAKANI
HASAN ÂLİ YÜCEL'E SAYGI

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Erdal ATICI
 (Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Başkanı)

Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN
 (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dekanı)

Prof. Dr. Erkan İBİŞ
 (Ankara Üniversitesi Rektörü)

AÇIK OTURUM
 Oturum Başkanı:

Öğr. Gör. Zekeriya KAYA
 (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. Sedat SEVER
 (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi)

Ali KINACI
 (Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Üyesi)

Özlem TURAN
 (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Sınıf Öğretmenliği 4'ncü Sınıf Öğrencisi)

Tarih: 26 Şubat 2013, Salı/ Saat 13:30
 Yer: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Hasan Âli Yücel Salonu Cebeci / ANKARA

Neler Okuyalım

EYYÜP YAŞAR'IN ARDINDAN... BİR YILDIZ DAHA KAYDI DAĞLARIN ARDINA Erdal ATICI

Yaşam, çok bilinmeyenli bir denklem gibi uzar gider önümüzde kimi zaman... Yaşam, “rüzgâr kanatlı” bir at olur, yemyeşil ovalara, kızıl bayırlara, karlı zirvelere, sağanak yağmurlara, fırtınalara, yenilmeyen dalgalara sürükler sizi. Yüreğinizi tutarak geçersiniz uzun ve karanlık dehlizleri...

Kimi zaman, güneşli bir havada, ulu bir çınarın altında çantanızdaki katığı yemektir yaşam. Kimi zaman sıcacık bir odadan karla kaplı bir sokağı seyretmek. Kimi zaman da küçük bir çocuğun söğüt dalı gibi kırılğan elle-rinden tutabilmek...

Yaşamda, geçtiğiniz yollardan ve zamanlardan ancak bir kez geçebilirsiniz. Heraklit'in dediği gibi; **“Bir nehirde bir kez yikanabilirsiniz.”**

Ucu başı belli olmayan zamanlarda yürümekten yorulursunuz kimi zaman. Soluklanmak için durduğunuz istasyonlarda yeni yeni insanları tanırırsınız. Seçmek sizin elinizdedir onları. Kimini çok basit bir oyunun oyuncusu gibi görür üzerinde bile durmazsınız. Kimini her an keşfedilmeyi bekleyen büyük oylumlu bir kitap gibi görür yitirmek istemezsiniz.

Yaşamın kendisidir aslında roman, öykü şiir... Kimi, kısacık bir zamanda olmadık işler başarır, adını büyütür yazdırır tarihe. Kimi çok uzun yıllar yaşasa da, hiçbir izi kalmaz geriye...

“Tüm ölümler erken ölümdür” aslında ve kim olursa olsun bir boşluk bırakarak gider ardında. Kimi insan ise kocaman, kolay kolay dolmayacak bir boşluk bırakır ardında... Eyyüp Yaşar öğretmenimiz de, sözünü ettiğim büyük boşluklardan birini bırakarak aramızdan ayrıldı... Çok erken yitirdiklerimizden Kazım Koyuncu'nun dediği gibi: **“İşte gidiyorum/ Bir şey demeden/ Arkamı dönmeden/ Şikâyet etmeden/ Hiçbir şey almadan/ Bir şey vermeden Yol ayrılmış, görmeden gidiyorum/ Ne küslük var**

ne pişmanlık kalbimde/ Yürüyorum sanki senin yanında/ Sesin uzaklaşır her bir Adımda/ Ayak izim kalmadan gidiyorum”

Eyyüp Yaşar Öğretmenimizi son yolculuğuna uğurlamak için ailesi, dostları, Vakfımızın üyeleri, sevenleri Kocatepe Cami'nin avlusunda toplandık. Azımsanmayacak bir kalabalık oluşturduk. Gelemeyen dostlar telefonla arayarak başsağlığı dilediler. Güzel sözler söyledik arkasından, güzel anılar anlattık...

Cenaze arabasıyla birlikte Ankara'yı bir baştan bir başa geçerken, onu tanıdığımız günü, birlikte yaptığımız çalışmalarını ve uzun söyleşilerimizi düşündüm...

Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı çatısı altında yaklaşık on yıldan beri onunla birlikte güzel çalışmalarımız oldu. Son altı yılda aynı yönetim kurulunda çalıştık. Kendisine vakfın başkanlığını teklif ettiğimizde kabul etmedi. **“Yönetimlerde gençler olmalı, bizler artık bu yaşımızda, sizlere rehber olmalıyız” size dedi. Biz de bırakmadık onu, “Tüm işleri biz yaparız yeter ki sen aramızda ol!”** dedik. Kabul etti.

Başkan yardımcımız oldu. Mutahhar Aksarı arkadaşımızın deyimiyile **“kırılğan bir söğüt dalı gibi ince ve narındı”**. Yusuf Ziya Bahadınlı'nın deyimiyile **“Beyefendilik sınıfına ilk geçen”**di o...

Eyyüp Yaşar Öğretmenimizle, Köy Enstitülü öğretmenlerle söyleşiler dizimizin ilk kitabı olan **“Anadolu'da Aydınlanma Ateşini Yakanlar”**(*) adlı kitabım için uzun bir söyleşi yapmıştım. Orada kendisini daha da yakından tanımış, yaşam mücadelesine eksi 500 metreden başlayan bir yoksul çocuğun azimle ve üstün çalışmayla nerelere kadar geldiğini görmüş, şaşır kalmıştım...

Eyyüp Yaşar, 1928'de türküsüyle ünlü Gesi'de (Kayseri) doğmuş, altı yaşında annesini yitirmişti. Gesi'de ortaokul olmadığı için Kayseri'ye gitmek zorunda kalmış, ama orada da olanaksızlıklar nedeniyle okuyamamış, geri dönmüştü. Çaresizdi, okuyabilmek için çıkış arıyordu.

Pazarören Köy Enstitüsü 1940'ta açılınca, diğer enstitülülerde olduğu gibi, yoksul çocukları bu okulda da okuma olanağı bulmuşlardı. Eyyüp Yaşar da Pazarören'in yolunu tutmuştu. **“1943 yılı Mart ortaları idi. İlkokul öğretmenim çağırmış, koşu koşu okula gittim öğretmenimi gördüm ve bana; “Eyyüp Pazarören Köy Enstitüsünden öğrenci istiyorlar gider misin?” dedi. “Ben de “Tabii öğretmenim yeter ki, bir okul olsun” diyerek istediğimi belirttim.”**

Pazarören Köy Enstitüsüne başlayan Eyyüp Yaşar'ın yaşamı baştanbaşa değişecektir. Burada tam bir demokratik ortamla karşılaşır Eyyüp Yaşar. Öğrenci temsilcisi seçimle yapılmaktadır. İşler imece usulüyle yürümektedir.

Öğretmenler arkadaş gibi davranmakta, her türlü sorunlarında yanında olmaktadır. Pazarören’de en çok etkilendiği öğretmeni sorduğumda “*Öğretmenlerimiz çalışmalarında kesinlikle öğrenciler arasında ayırım yapmazlar, her açıdan bizlere rehberlik ederler, doğru yolu göstermeye çalışırlardı. Onlar arasından bir öğretmenimi burada anmadan geçemeyeceğim. Onu dört yıl önce kaybettik, ışıklar içinde yatsın. Adı Mehmet Öztekin Yiğit. Beni yönlendirdi, yükseköğretime devam etmem için özendirdi ve hatta yüksekokulda okurken moral mektupları yazarak ve birkaç kez harçlık dahi göndererek okumamda çok büyük katkı sağladı. Yalnız bana değil, bu öğretmenimiz benim gibi birçok öğrenciye de yardımcı oldu.*” diyecekti.

1947 yılında Pazarören Köy Enstitüsünü bitiren Eyyüp Yaşar; Gesi Bucağına bağlı Vekse köyüne atanacak, birinci sınıfa gelecek öğrencilerin kaydını yapacak ve henüz okullar açılmadığı için o boşluktan yararlanarak Ankara’da aday gösterildiği Teknik Öğretmen Okulu sınavlarına katılacak, sınavı kazanınca da öğretmenliğe başlamadan yeniden öğrencilik yılları başlayacaktı...

Yaşar, Ankara Teknik Öğretmen Okulunda okurken bir yandan da akşamları İngiliz Kültür Merkezi eğitim kurslarına katılır ve İngilizceyi öğrenir. Teknik Okulu başarıyla bitiren Eyyüp Yaşar öğretmenimiz Kırklareli Endüstri Meslek Lisesi’ne atanır. Bu okulda görevini başarıyla sürdürürken yaşamını tamamen değiştirecek bir süreç aniden karşısına çıkar. “*Kırklareli Endüstri Meslek Lisesi’nde öğretmen ve Md. Başyardımcısı iken Bakanlık Merkez Örgütünde Şube Müdür Yardımcılığına atandım 1962. Orada çalışırken iyi İngilizce bildiğim için (Daha önce Fullbrighet bursu kazanarak 6 ay ABD’de incelemeler yapmıştım) 1964 yılında bir yıllığına 3 boyutlu eğitim araçlarının tasarımı ve üretimi üzerinde eğitim görmek üzere yeniden ABD’ye gönderildim. Dönüşte orada öğrendiklerimi kısmen de olsa Ders Aletleri Yapım Merkezi’ndeki öğretmenlere aktardım. ABD’de ayrıca müzecilik konusunda da eğitim aldım. 1966 Ekim ayında Eğitim Araçları Genel Müdürlüğü’nde Şube Müdürü oldum. Bu görevde iken Devlet Planlama Müsteşarlığı ile kurduğumuz yakın ilişki sonucu bir protokol imzalanarak Ders Aletleri Yapım Merkezinin gelişmesinde katkılarımız oldu. 1970 yılı sonbaharında Dünya Bankasının bir bursunu kazanarak 12 Hafta süreli Eğitim Projeleri ve Programları Geliştirme Semineri katılmak üzere Dünya Bankası Ekonomik Enstitüsü’ne gittim. Seminer dönüşünde de Bankanın önerisi ve Bakanlığın onayıyla Milli Eğitim Bakanlığı – Dünya Bankası Projesi Müdürlüğüne atandım. Bu görevde iken Endüstri Meslek Liseleri Atölye ve laboratuvarlarına makine – alet alımları, bu kurumlara öğretmen yetiştirme, sekiz ilde yetişkinler Eğitim Merkezleri kurulması ve Kocaeli Gebze’de bir Sanayi Sevki ve İdaresi Enstitüsü kurulması çalışmalarını başlattım ve bir süre yürüttüm. 1974 Nisanında Mustafa Üstündağ’ın Bakanlığı sırasında Bakan Danışmanlığına, aynı yılın Eylül ayı başında da Ticaret ve Turizm Öğretim Genel Müdürlüğüne atandım. Kısa süreli Danışmanlığım sırasında Uzaktan Yüksek Öğretim ve Deneme Yüksek Öğretmen Okulu Projeleri üzerinde çalıştım. Ticaret ve Turizm Öğretim Genel Müdürlüğü görevim süresince de, okul programlarının geliştirilip yenilenmesi,*

Pazarören Köy Enstitüsü 1947 mezunu, Vakfımızın kurucularından ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız, Cumhuriyet ışığının köylere taşınmasında yürekli bir öğretmen ve yönetici olan, aydınlanma savaşçısı;

EYYÜP YAŞAR’I

kaybettik.

Ailesinin, Köy Enstitülülerin, yurtsever aydınlarımızın başı sağolsun, ışıklar içinde yatsın.

Cenazesi 29 Aralık 2012 Cumartesi günü, Kocatepe Cami’inden öğle namazını takiben kılınacak cenaze namazından sonra Karşıyaka Mezarlığında toprağa verilecektir.

KÖY ENSTİTÜLERİ ve ÇAĞDAŞ EĞİTİM VAKFI

kooperatifçilik programlarının bütün okullara yaygınlaştırılması konularında çalışmalar yaptım.”

Eyyüp Öğretmenimiz, en zor yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı üst yönetimlerinde bulduktan sonra emekliye ayrılır. Bu süreçte üyesi olduğu derneklerin toplantılarına katılır. Etkinliklerine destek olur. 1994 yılında, Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı’nın 55 kurucusundan biri olur. İlk kongreden başlayarak denetim kurulu üyeliği yapar. 2007’de yapılan genel kurulla yönetim kurulu üyeliğine seçilir ve Başkan yardımcımız olur...

Eyyüp Öğretmenimiz, beyefendi kişiliği, aydın yurttaş sorumluluğuyla bize hep örnek oldu. Yaşamda kimi insanlar vardır. Karşılaştığımızda hep ceketinizi ilikleyesiniz gelir. Öyle bir saygınlık duygusu bırakır sizde, işte tam da böyle bir insandı Eyyüp Öğretmenimiz...

Karşıyaka Mezarlığında onu uğurlarken içimden **Leonardo Da Vinci’nin** ölümle ilgili bir sözü geldi aklıma: “**İyi geçirilmiş bir günün, mutlu bir uyku getirmesi gibi; iyi yaşanmış bir hayat da mutlu bir ölüm getirir.**” Sanırım mutlu bir ölümle gitti bu hayattan. Çünkü yapmadığı hiçbir şey bırakmadı ardında...

Yaptıklarıyla, yaşadıklarıyla ve bize öğrettikleriyle hep aramızda olacak... Onu asla unutmayacağız...

(*) Anadolu’da Aydınlanma Ateşini Yakanlar, Erdal Atıcı, Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Tanıtım Yayınları, 2010

Not: Bu yazı Öğretmen Dünyası dergisinin Şubat 2013 sayısında yayımlandı...

Şiir Köşesi

SİZ EY / Talip Apaydın

Anılarınızda halk yoksa
Yalınayak basmadıysanız toprağa
Kavaklar sallanmaz göğünüzde
Toprak yollar bükülüp gitmez
Yankı vermez dağlarınız
Ak kâğıtlara eğildiğinizde

Yanık kokusu duymazsınız
Çıplak uzanan kırların
Kerpiç evin önünde
Umarsız bekleyen çocukların
Hüznünü bilmezsiniz

Irgat deyince terlemezsiz
Masal gibi gelir yoksulluk
Kapılıp sözcüklerin ezgisine
Bunalım şiirleri söylersiniz
Hep önünüzdeyse ekmeğiniz

Siz ey halkı uzaktan görenler
Bazen duysanız da iplerin dolaştığını
Yüreğinizin içinde
Aklınızla vardığınız o yerde
Gene de bir eksiklik var
Öyle geliyor bize

KÖY ENSTITÜLERİ VE ÇAĞDAŞ EĞİTİM VAKFI

Mithatpaşa Cad. 62/21 Yenışehir / ANKARA

Tel&Faks: 0312 425 24 68

<http://www.koyenstitulerivakfi.org.tr>

Yayının Adı

Yayının Türü

Yayın Şekli

Yayın Sahibi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Yayın İdare Adresi

E-Mail

Basım Yeri

Köy Enstitüleri

Yaygın Süreli Yayın

2 Aylık - Türkçe

Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Adına ERDAL ATICI

ALİ KINACI

Mithatpaşa Cad. 62-21 YENİŞEHİR / ANKARA

kevakfi@gmail.com

Can Matematik Yayınları

İvoksan 21. Cadde 524. Sokak No: 30 Yenimahalle / Ankara

Tel: 0312 395 06 70 • canmatematik@gmail.com